

10.9.2026

Dnro 1642/03.04.04.04.10/2025

Asia

Kunnallisvalitus

Valittaja

Reino Penttilä

Päätös, josta valitetaan

Kokkolan kaupunkirakennelautakunta 26.11.2025 § 153

Reino Penttilä on vaatinut Kokkolan kaupungilta vahingonkorvausta kaaduttuaan kevyenliikenteen väylällä olleiden työmaarailojen vuoksi.

Kokkolan kaupungin kaupunkiympäristöjohtaja on 20.10.2025 § 47 päättänyt, että Kokkolan kaupunki ei lupaehtojen mukaisesti vastaa nyt kysymyksessä olevasta vahingosta ja siirtänyt asian Lounea Palvelut Oy:lle käsiteltäväksi. Viranhaltijan päätöksen mukaan Lounea Palvelut Oy:lle myönnetyn kaivulupapäätöksen 27.6.2025 § 105 lupaehdon 1 mukaan kaikki lupaan liittyvät työt tapahtuvat luvan saajan kustannuksella, joka vastaa työstä aiheutuvista vahingoista ja haitoista kaupungille tai kolmannelle osapuolelle rakentamisen ja takuuajan aikana.

Kaupunkirakennelautakunta on valituksenalaisella päätöksellään 26.11.2025 § 153 hylännyt Reino Penttilän kaupunkiympäristöjohtajan päätöksestä 20.10.2025 § 47 tekemän oikaisuvaatimuksen perusteettomana, koska lupaehtojen mukaisesti työmaan kunnossapidosta ja turvallisuudesta vastaa luvan saaja.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Päätös on kumottava ja asia on palautettava kaupunkirakennelautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Kokkolan kaupunki on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut laillisine viivästyskorkoineen.

Perustelut

Lautakunta on laiminlyönyt hallintolain 31 §:n mukaisen selvittämisvelvollisuuden ja tehnyt ratkaisun puutteellisin tiedoin. Viranomainen on sekä viranhaltijapäätöksessä että lautakunnan päätöksessä nimenomaisesti ilmoittanut, ettei se ota kantaa syy-yhteyteen, mutta on tästä huolimatta hylännyt vaatimuksen perusteettomana. Kaupunki tunnustaa syy-yhteyden selvittämisen välttämättömyyden vastuukysymyksen ratkaisemiseksi, mutta kieltäytyy selvittämästä sitä. Viranomainen ei voi hylätä vaatimusta sillä perusteella, ettei se ole selvittänyt asiaa, jonka se itse tunnustaa ratkaisun kannalta olennaiseksi.

Lautakunnan päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, koska hallintolain 34 §:n mukaista kuulemista ennen asian ratkaisemista ei järjestetty, vaikka oikaisuvaatimuksessa oli nimenomaisesti pyydetty kuulemista. Kuuleminen olisi ollut välttämätöntä siksi, että valittaja olisi voinut esittää lisänäyttöä kaupungin aktiivisesta roolista asfalttoinnin estämisessä. Valittajalle ei ole toimitettu kaikkia asiaan vaikuttavia asiakirjoja, mukaan lukien tiemestarin lausunto, selvitys kaivannon aitaamattomuudesta sekä selvitys siitä, kuka vastasi kaivuutyön valvonnasta.

Lautakunta ei ole ottanut kantaa oikaisuvaatimuksessa esitettyihin konkreettisiin väitteisiin kaivuluvan umpeutumisesta, asfaltointivastuun kuulumisesta kaupungille eikä aitausvelvoitteen rikkomisesta. Viranomainen ei voi perustella päätöstään umpeutuneen kaivuluvan ehdoilla tilanteessa, jossa lupa-aika oli päättynyt jo 30.9.2025. Onnettomuushetkellä katu ei ollut enää lupaehdojen alainen työmaa, vaan luvaton poikkeama kadun rakenteessa, josta kaupunki vastaa suoraan kadun kunnossapitolain nojalla. Lautakunnan päätöksen perustelu, jonka mukaan työmaan kunnossapidosta ja turvallisuudesta vastaa luvan saaja, on virheellinen ja harhaanjohtava. Lautakunnan päätöksessä todetaan, että kaupunki vastaa loppukatselmuksesta ja asfalttikorjausten laajuudesta, mutta päätös sivuuttaa sen tosiseikan, että onnettomuushetkellä nämä velvoitteet oli laiminlyöty.

Onnettomuuden syy oli asfalttoinnin puute. Tämä on se työvaihe, joka lupaehdoissa oli osoitettu kaupungin tehtäväksi ja josta Lounea ainoastaan maksaa kustannukset. Kaupunki ei voi siirtää vastuuta tekemättömästä työstä toiselle osapuolelle, jos se on pidättänyt työn suorittamisen itsellään.

Kaupunki on rikkonut omia kaivuutöitä koskevia ohjeistuksiaan ja laiminlyönyt valvontavelvollisuutensa. Loppukatselmusta ei suoritettu luvan umpeutuessa, vaarallinen tilanne jäi korjaamatta eikä asianmukaisia turvatoimia toteutettu. Kyseessä on kaupungin oma huolimattomuus.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Kokkolan kaupungin kaupunkirakennelautakunta on antanut lausunnon.

Valittaja on toimittanut lisäselvitystä.

Valittaja on antamassaan vastineessa pyytänyt hallinto-oikeutta arvioimaan, onko kaupunkirakennelautakunnan puheenjohtajan osallistuminen lausunnon antamiseen muodostanut hallintolain 28 §:n mukaisen esteellisyytilanteen. Puheenjohtaja on sekä Kokkolan kaupunkirakennelautakunnan puheenjohtaja että Lupa- ja valvontaviraston ylitarkastaja ympäristötehtävissä. Lupa- valvontaviraston työsuojeluosasto on tutkinut tätä tapaturma-asiaa.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus ei tutki valitusta vahingonkorvausvaatimukseen liittyvien valitusperusteiden osalta.
2. Hallinto-oikeus on tutkinut valituksen muilta osin ja hylkää valituksen.
3. Hallinto-oikeus hylkää valittajan vaatimuksen oikeudenkäyntikulujensa korvaamisesta.

Perustelut

1. Tutkimatta jättäminen

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa tai muussa laissa.

Kuntalain 135 §:n 2 momentin mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Hallintolainkäytön järjestyksessä voidaan tutkia ja ratkaista vain julkisoikeudellista oikeussuhdetta koskeva asia. Valittaja on vaatinut Kokkolan kaupungilta vahingonkorvausta hänelle kaatumisesta aiheutuneista vahingoista. Vahingonkorvausta koskeva vaatimus on yksityisoikeudellinen eikä sitä voida tutkia ja ratkaista hallintolainkäytön järjestyksessä hallinto-oikeudessa. Hallinto-oikeus voi tällaisessa asiassa tutkia vain korvausvaatimuksen perusteisiin liittymättömät kuntalain 135 §:n 2 momentin mukaiset valitusperusteet. Näin ollen valittajan valituksessaan esittämät kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuteen liittyvät valitusperusteet on jätettävä tutkimatta.

2. Pääasia

Lausuntoa koskevat väitteet

Hallinto-oikeus on asian selvittämiseksi pyytänyt

kaupunkirakennelautakunnalta lausunnon. Hallinto-oikeus harkitsee itsenäisesti, mikä merkitys lausunnolla on asiassa eikä ole sidottu lausunnossa esitettyihin näkökohtiin. Vastineessa esitetyt väitteet lausunnon antamiseen osallistuneen puheenjohtajan mahdollisesta esteellisyydestä eivät anna aiheutta uuden lausunnon tai lisälausunnon hankkimiseen.

Päätösten lainmukaisuus

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Pykälän 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.

Kaupunkiympäristöjohtajan päätöksestä ilmenee, että kaupunkiympäristöjohtaja on hankkinut asian selvittämiseksi kaivulupapäätöksen ja tiemestarin lausunnon. Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että kyse on ollut valittajan vireille panemasta asiasta, jossa valittajalla itsellään on ollut velvollisuus esittää selvitys vaatimuksensa perusteista. Kun lisäksi otetaan huomioon, että kaupunkiympäristöjohtajan päätöksessä on ollut kyse vain kaupungin kannanotosta sen vahingonkorvausvelvollisuuteen ja kun vahingonkorvausvelvollisuus ratkaistaan lopullisesti yleisessä tuomioistuimessa, kaupunkiympäristöjohtajan ja kaupunkirakennelautakunnan ei voida katsoa laiminlyöneen selvitysvelvollisuuttaan valituksessa vahingon syy-yhteyden selvittämisestä esitetyn perusteella.

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Valittaja on esittänyt, että häntä olisi tullut kuulla ennen oikaisuvaatimuksen käsittelemistä. Hallinto-oikeus toteaa, että oikaisuvaatimuksen tekijän on oikaisuvaatimuksessaan ilmoitettava ne perusteet, joilla oikaisua haetaan eikä oikaisuvaatimuksen tekijää itseään yleensä ole aiheutta erikseen kuulla. Kaupunkiympäristöjohtajan päätöksen oheismateriaalina olleen kaupungin tiemestarin lausunnon sisältö on merkityksellisiltä osiltaan avattu kaupunkiympäristöjohtajan päätöksessä. Valituksenalaisen päätöksen perusteena ei ole ollut sellaista uutta kaupunkirakennelautakunnan hankkimaa selvitystä, josta valittajaa olisi ollut syytä erikseen kuulla. Kuuleminen ei ole ollut tarpeen myöskään siitä valituksessa esitetystä syystä, että valittajalla olisi kuulemisen yhteydessä ollut mahdollisuus esittää lisäselvitystä asiassa.

Valituksenalaisen päätöksen ei näin ollen voida valituksessa asian selvittämisestä tai asianosaisen kuulemisesta oikaisuvaatimusvaiheessa esitetyn perusteella katsoa syntyneen virheellisessä järjestyksessä.

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Kaupunkirakennelautakunnan päätöksessä on esitetty perustelut, joilla valittajan oikaisuvaatimus on hylätty. Valituksenalainen päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä sillä valituksessa esitetyllä perusteella, ettei oikaisuvaatimuksessa esitettyjä kaivulupaa ja kaupungin vastuuta koskevia väitteitä ole käsitelty valittajan toivomassa laajuudessa. Hallinto-oikeus katsoo, että valituksenalaisessa päätöksessä on annettu perusteltu ratkaisu valittajan oikaisuvaatimukseen hallintolain 49 g §:ssä säädetyn mukaisesti.

3. Oikeudenkäyntikulut

Erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että valittaja joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 § 1 mom
Hallintolaki 49 d §

Päätöksestä ilmoittaminen

Kokkolan kaupungin on viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä Kun (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Laura Portin, Hanna Vainionpää ja Sebastian Rönnlund.

Esittelijä Annika Rajala

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu	Reino Penttilä Asiamies: Christine Penttilä, tavallinen sähköinen tiedoksianto oikeudenkäyntimaksu 310 euroa <i>(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)</i>
Jäljennös maksutta	Kokkolan kaupunkirakennelautakunta

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/vaasan-hallinto-oikeus/tietoa-meista/tietosuoja/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa. Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päivä, jolloin asiakirja on vahvistettu vastaanotetuksi.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos

valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot

- soveltuvalla tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valituslupan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#